

ขั้นตอนการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประจำปีการเพาะปลูก

ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้มีการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และช่วยเหลือเกษตรกรได้ทั่วถึง จำเป็นต้องออกประกาศให้เกษตรกรที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนมาขึ้นทะเบียน และเกษตรกรที่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนแล้วได้มาปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรสำหรับการดำเนินงานโครงการและมาตรการของภาครัฐได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และตรงตามความเป็นจริง นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙(๘) แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๕ และ ข้อ ๖ กำหนดให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นนายทะเบียน ทำหน้าที่กำหนดการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตรได้ตามความเหมาะสม รายละเอียดตามระเบียบฯ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้ออกประกาศฉบับนี้เพื่อให้เกษตรกรที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนมาขึ้นทะเบียน และเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้วมาปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

ข้อ ๑ ให้กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจัดให้มีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน ดังนี้

- (๑) ข้าว
- (๒) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- (๓) มันสำปะหลังโรงงาน
- (๔) สับปะรดโรงงาน อ้อยโรงงาน และพืชไร่อื่นๆ
- (๕) ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และกาแฟ
- (๖) ไม้ผล ไม้ยืนต้น และสมุนไพรอายุยาว
- (๗) ผัก สมุนไพรอายุสั้น ไม้ดอก ไม้ประดับ และเพาะเห็ด
- (๘) ผักกอก (ทานตะวันอก ถั่วอก) และ ผัก
- (๙) เมล็ดเศรษฐกิจ
- (๑๐) นาเกลือสมุทร

ซึ่งรายละเอียดครบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ ตามแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรครั้งนี้ ให้ยึดตามคู่มือการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘ ของกรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อ ๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียน ...

คำนำ

เอกสารคู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใช้ประกอบในการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จะต้องดำเนินการจัดทำเป็นประจำทุกปีการเพาะปลูก ในฐานะนายทะเบียนตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตร พ.ศ. 2567 และระเบียบฯ ฉบับก่อนหน้าที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรทางด้านพืชภายใต้ระเบียบฯ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร นำไปใช้ประกอบการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามภารกิจของหน่วยงานต่อไป

ส่วนสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สารบัญ

หน้า

1. คำนำ	ก
2. ความเป็นมาและกฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	1
3. ขั้นตอนการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกร แจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	2
4. แผนผัง (Flowchart) ขั้นตอนการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3

ความเป็นมาและกฎ/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 ในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีดังนี้

- มาตรา 4 ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และมีคณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อีกหนึ่งท่าน อธิบดีกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรรมการอื่นอีกไม่เกินแปดท่านซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ท่านและผู้แทนเกษตรกรที่ท่าน โดยมีเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

- มาตรา 9 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยในวงเล็บ 8 ระบุให้มีหน้าที่จัดทำทะเบียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตร โดยจัดประเภท ชนิด หรือกลุ่มของแต่ละสาขา

- มาตรา 10 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายและแผนฯ โดยในวงเล็บ 3 ระบุให้คณะกรรมการฯ จัดให้มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตร

ทั้งนี้ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ และมาตราที่เกี่ยวข้องจึงได้มีการออกระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร โดยระเบียบฉบับแรกเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ซึ่งฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน คือ ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตร พ.ศ. 2567 อนึ่งในระเบียบฯ ทุกฉบับที่ผ่านมา รวมถึงฉบับที่ใช้ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นนายทะเบียน และภายใต้ระเบียบฉบับนี้ ได้มีการตั้งหน่วยงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรจำนวน 4 กรม ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง และกรมหม่อนไหม ซึ่งจะรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน

อนึ่ง กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรทางด้านพืชและเป็นหน่วยงานเดียวที่จะต้องมีการอบระยะเวลาการรับขึ้นทะเบียนตามช่วงฤดูกาลเพาะปลูกของพืชแต่ละชนิด แตกต่างจากหน่วยงานอื่นที่สามารถขึ้นทะเบียนในการทำกิจกรรมทางการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ดังนั้นในแต่ละปีการเพาะปลูกกรมส่งเสริมการเกษตรจะจัดทำกรอบระยะเวลาการรับขึ้นทะเบียนในแต่ละชนิดพืชเพื่อให้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะนายทะเบียน ดำเนินการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นประจำทุกปีการเพาะปลูก สำหรับกรมส่งเสริมการเกษตรจะนำไปประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนตามช่วงเวลาเพาะปลูกปีนั้น ๆ ต่อไป

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร โดยส่วนสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายการแบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557 ในข้อ 10 วงเล็บ 4 ระบุว่า “ศึกษา กำหนดวิธีการ และจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการในด้านการเกษตร” มีหน้าที่ในการจัดทำและปรับปรุง ระเบียบ/ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนเกษตรกร จึงได้จัดทำคู่มือฉบับนี้ขึ้นเพื่อแสดงขั้นตอนการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ที่ต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปีการเพาะปลูก

ขั้นตอนการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ขั้นตอนที่ 1 : กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะหน่วยงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับการประกอบกิจการในด้านการเกษตร พ.ศ. 2567 ส่งหนังสือยื่นความประสงค์ขอให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะนายทะเบียนภายใต้ระเบียบดังกล่าว ออกประกาศให้เกษตรกรมาแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประจำปีการเพาะปลูก โดยได้แนบกรอบระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในแต่ละชนิดพืชมาในหนังสือฉบับดังกล่าวด้วย

ขั้นตอนที่ 2 : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร โดยส่วนสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการยกร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร ประจำปีการเพาะปลูกนั้น ๆ พร้อมทั้งนำกรอบระยะเวลาที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดบรรจุเป็นแนบท้ายประกาศฯ

ขั้นตอนที่ 3 : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร โดยส่วนสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร ทำหนังสือขอให้ส่วนนิติการ วินัย และเสริมสร้างคุณธรรม พิจารณาความถูกต้องของร่างประกาศฯ ตามข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 4 : เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะนายทะเบียน พิจารณาลงนามในประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร ประจำปีการเพาะปลูก

ขั้นตอนที่ 5 : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรดำเนินการจัดส่งประกาศฯ เพื่อให้กรมส่งเสริมการเกษตร ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร ประจำปีการเพาะปลูก ตามกรอบระยะเวลาของแต่ละชนิดพืชที่กำหนดในแนบท้ายประกาศฯ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรกำหนด

แผนผัง (Flowchart) ขั้นตอนการจัดทำประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เรื่อง กำหนดให้เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประจำปีการเพาะปลูก

